

SDU International Journal of Educational Studies

Cheating in the Exams Attitudes, Opinions and Self- Esteem of Classroom Teachers' Students

Songül Tümkaya¹
¹Çukurova University

To cite this article:

Tümkaya, S. (2019). Cheating in the exams attitudes, opinions and self- esteem of classroom teachers' students. *SDU International Journal of Educational Studies*, 6(2), 15-34. Doi: 10.33710/sduijes.594952

[Please click here to access the journal web site...](#)

SDU International Journal of Educational Studies (SDU IJES) is published biannual as an international scholarly, peer-reviewed online journal. In this journal, research articles which reflect the survey with the results and translations that can be considered as a high scientific quality, scientific observation and review articles are published. Teachers, students and scientists who conduct research to the field (e.g. articles on pure sciences or social sciences, mathematics and technology) and in relevant sections of field education (e.g. articles on science education, social science education, mathematics education and technology education) in the education faculties are target group. In this journal, the target group can benefit from qualified scientific studies are published. The publication languages are English and Turkish. Articles submitted the journal should not have been published anywhere else or submitted for publication. Authors have undertaken full responsibility of article's content and consequences. *SDU International Journal of Educational Studies* has all of the copyrights of articles submitted to be published.

Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Kopya Çekme Tutumları, Görüşleri ve Benlik Saygısının İncelenmesi

Cheating in the Exams Attitudes, Opinions and Self- Esteem of Classroom Teachers' Students

Songül Tümkaya^{1*}

¹Çukurova Üniversitesi

Orcid ID: 0000-0003-0140-4640

Geliş Tarihi: 22/07/2019

Kabul Ediliş Tarihi: 28/08/2019

Özet

Bu çalışmada sınıf öğretmenliği öğrencilerinin bazı sosyo-demografik değişkenler ile kopya çekmeye ilişkin tutumları, görüşleri ve benlik saygısı düzeyleri arasında bir ilişkinin olup olmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini Çukurova Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmaya 481'i kız, 253'ü erkek olmak üzere toplam 734 öğrenci katılmıştır. Ölçme araçları olarak; Kopya Çekmeye İlişkin Tutum Ölçeği, Kopya Çekmeye İlişkin Görüşler Anketi ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonuçları incelendiğinde öğrencilerin cinsiyet ile kopya çekme tutumları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin kopya çekmeye ilişkin olumsuz tutumlarının arttığı anlaşılmıştır. Lisedeleyen kopya çeken öğrencilerin, çekmeyenlere göre üniversitede daha olumlu bir kopya çekme tutumuna sahip oldukları bulunmuştur. Ayrıca genel not ortalaması yüksek olan öğrencilerin, düşük olan öğrencilere göre kopya çekme tutumları daha olumsuz bulunmuştur. Öğrencilerin kopya çekme tutumları ile benlik saygısı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmenliği, Kopya çekme tutumları, Benlik saygısı

Abstract

It was aimed to investigate whether there is a relation between some socio-demographic variables and the attitudes of students about cheating in the exam, opinions and self-esteem levels in this study. This research is a descriptive study in the relational screening model. Students of Çukurova University Primary School Teaching Department formed the sample of the research. A total of 734 students, 481 female and 253 male, participated in the research. As measurement tools; Attitude Scale for Cheating, Opinion Survey regarding Cheating, and Rosenberg Self-Esteem Scale were used. When the results of the research were investigated, it was seen that there was no significant difference between the students' gender and cheating attitudes. It was observed that when the class level increased, the negative attitudes of the students towards cheating in the exam went up at the same time. It was found that students who cheated on exams in high school had a more positive attitude of cheating in college than those who did not. In addition, students with a high GPA were found to be more negative attitude compare than those who had a low GPA. There was no significant relationship between students' attitudes towards cheating and self-esteem.

Key words: Classroom Teachers, Cheating attitudes, Self-esteem

*İletişim: Prof. Dr. Songül TÜMKAYA, Çukurova Üniversitesi, stumkaya@cu.edu.tr

GİRİŞ

Günümüzde kopya çekme ilkokuldan başlayıp üniversiteye kadar devam eden ve hatta lisansüstü eğitime kadar ulaşan önemli bir sorun haline gelmiştir. Kopya çekme, yalnızca ülkemizde değil tüm dünyada öncelikli bir eğitim problemi olarak görülmektedir.

Tüm dünyada gözlenen kopya çekme ya da akademik usulsüzlük oranlarının gittikçe artması araştırmacıları bunlarla ilişkili olan faktörleri belirlemeye yöneltmiş ve kopya çekmenin çok farklı değişkenlerin etkisiyle ortaya çıkan karmaşık bir davranış olduğunu göstermiştir (McCabe & Trevino, 1993). Yapılan araştırmalarda cinsiyet (Ahmadi, 2012; Arslantaş & Acar, 2008; Çetin, 2007; Dodeen, 2012; Fisher & Brunell, 2014; Keçeci, Bulduk, Oruç & Çelik, 2011; Lin & Wen, 2007; Molnar & Kletke, 2012; Özden & Özdemir Özden, 2015; Wei, Chesnut, Bernard-Brak & Schmidt, 2014; Yang, Huang & Chen, 2013), sınıf düzeyi/yaş (Brown & Weible, 2006; Finn & Frone, 2004; Keçeci vd., 2011; Schmelkin vd., 2008), akademik başarı (Ahmadi, 2012; Brown & Weible, 2006; Burrus, McGoldrick & Schuhmann, 2007; Iyer & Eastman; 2006; Olafson, Schraw, Nadelson, Nadelson & Kehrwald, 2013) ve öğrenim görülen program (Akbulut, Uysal, Odabaşı & Kuzu, 2008; Eret & Ok, 2011; McCabe & Trevino 1997; Park, 2003) sıklıkla çalışılan ve kopya çekmeyle ilişkilendirilen demografik değişkenler olarak saptanmıştır. Eğitsel olarak da en çok; olumsuz öğretmen tutumları, ezberci eğitim, anne ve babaların yüksek başarı beklentisi, verimli çalışma alışkanlıklarının kazandırılmamış olması ve sınıfların kalabalık olması gibi değişkenlerin ele alındığı dikkat çekmektedir (Er & Gürkan, 2011).

Eğitsel anlamda kopya, bireyin bilgi, belge ve materyali başarısızlığı engelleyecek ya da başarılı olma amacına hizmet edecek biçimde usulsüzce elde ederek kullanmasıdır (Çetin, 2007). Kopya çekme hem ahlaki olarak hem de değerlendirme açısından önemli bir sorun oluşturmaktadır. Öğretmen adayının kopya çekme davranışı etik açıdan ele alındığında öğretmenlerden beklenen dürüstlük, özveri ve sabır gerektiren özellikler ile kopya çekme davranışının çeliştiği söylenebilir.

Nedeni ne olursa olsun; bireyin kendi eğitim ve öğretimi için gerekli çabayı göstermemesi, elde ettiği başarıda etik davranmayı benimsememesi ve öğrenmek için çaba sarf etmek yerine kopya çekmeyi tercih etmesi, o bireyin öğretmenlik yeterliliğinin tartışılması gerekliliğini de beraberinde getirmektedir. Bu tür tutum ve davranışların en önemli olumsuz sonucu ise “ileride toplum yaşamında devam ettirilecek bir yolsuzluklar zincirinin ilk halkası” oluşudur(TÜBA, 2002). Bir davranış olarak kopya çekme, bir yandan öğrencinin gerçek öğrenmesini ve başarıyı tatmasını engellerken, diğer yandan öğrencinin suçluluk duygusuyla birlikte, kendi iç dünyasıyla çatışmasına sebep olmaktadır. Ayrıca kopya, sınıfın gerçek başarısının belirlenmesini zorlaştırmakta ve bu yönde bir belirsizlik oluşturmaktadır(Çetin, 2007 s.129).

Üniversite öğrencileri arasında sınav ve ödevlerde kopya çekme ve diğer akademik usulsüzlük biçimlerine sıkça rastlandığı ve bunların giderek yaygınlaştığını gösteren yurtiçi ve yurtdışı pek çok çalışma bulunmaktadır. Yurtdışında farklı ülkelerde yapılan araştırmalarda yaklaşık olarak öğrencilerin yarısının kopya çektiği ve değişen oranlarda bir kez veya daha fazla akademik usulsüzlük içeren bir davranış gerçekleştirdiği bulunmuştur(Ledesma, 2011; Lin & Wen, 2007; McCabe, Butterfield & Trevino, 2006). Bu araştırmalar farklı ülkelerde de kopyanın yaygın bir şekilde çekildiğini ve kopya çekmede olumsuz öğretmen tutumları, ezberci eğitim ve yeterli düzeyde çalışmama gibi nedenlerin etkili olduğunu göstermiştir.

Türkiye’de yapılan araştırma sonuçları ile yabancı ülkelerde yapılan araştırma sonuçlarının benzer olduğu görülmektedir. Yurtiçindeki çalışmalar incelendiğinde kopya çekmeye ilişkin araştırmaların daha çok lise ve üniversite öğrencilerinin davranışları üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Üniversitede; polis okulu, tıp (Semerci, 2004; Semerci & Sağlam, 2005), tarih, ilahiyat, beden eğitimi, fen bilgisi, ilköğretim matematik, İngilizce, sınıf öğretmenliği öğrencileri ve diğer öğretmen adaylarıyla (Dam, 2013; Demir & Arcagök, 2013; Eraslan, 2011; Kaymakcan, 2002; Küçüktepe & Küçüktepe, 2012; Özyurt & Eren, 2014; Soytürk, Tepeköylü-Öztürk, Topuz & Yetim, 2015; Ünlü & Eroğlu, 2012; Ünver, Çavuşoğlu & İslamoğlu, 2014) çalışıldığı anlaşılmıştır. Ülkemizde kopya

çekmeye ilişkin yapılan araştırmalar değerlendirildiğinde genel olarak, kopya çekme sıklığı, türleri veya kopya çekmeyi etkileyen nedenler üzerine odaklanıldığı söylenebilir. Çalışmalarda, çoğunlukla kopya çekme davranışının; demografik değişkenler, akademik başarı/kazanç, akademik sahtekârlık, akademik erteleme, öz- yeterlilik, motivasyon ile ilişkilendirildiği dikkat çekmektedir. Kopya algısını; mükemmeliyetçilik, sosyal bağlılık, ahlaki değerler, mesleğe yönelik tutum, devamsızlık durumu ve benlik saygısıyla ilişkilendiren araştırmaların ise birer tane olduğu görülmüştür(Kapıkıran, 2005; Özgüngör, 2008; Soytürk vd., 2015).

Kişilik gelişiminde; toplum içinde yer edinmek, kimlik oluşturmak, yeni bir ortama uyum sağlamak, yeni arkadaşlar ve çevre edinmek yönünden üniversite yılları önemlidir. Bu yıllar, aileden ayrı kalmak, farklı arkadaş çevresi ve ortama girmek, bağımsız ve başarılı olmak gibi pek çok stres faktörünü de beraberinde getirmektedir(Erdoğan vd., 2005). Ayrıca, üniversite yılları benlik ve özgüven duygularının gelişimlerinde bir geçiş süreci olması açısından da öne çıkmaktadır. James'e göre benlik, bireyin kendisi hakkında düşündükleri ve söyleyebileceği her şeydir(Akt., Özen & Gülaçtı, 2010: 22). Benlik saygısı ise, bireyin kendi kararlarıyla ilgili olan olumlu ve olumsuz davranışlara dayanmaktadır. Benlik saygısı yüksek olan bireyler kendilerine değer verir, takdir eder, onaylar, kendilerine güvenir ve kişiler arası olumlu ilişkiler geliştirir. Düşük benlik saygısına sahip olan bireyler ise, hedef koymaktan korkar, dikkat çekmek istemez, reddedilmekten korkarlar (Öz, 2010: 76).

Benlik saygısını global ve özel (akademik) olmak üzere ikiye ayıran Rosenberg ve arkadaşları (1965) global benlik saygısının daha çok "psikolojik iyilik hali" ile ilgili olduğunu, özel (akademik) benlik saygısının ise "okul veriminin" çok iyi bir yordayıcısı olduğunu ileri sürmüşlerdir. Bu nedenle kopya çekme davranışı ile benlik saygısının incelenmesi önem kazanmaktadır. Bireylerin kendilerini algılama biçimleri ve yeterlilik duygusu benlik saygısının temelini oluşturur. Benlik saygısı düşük olan kişiler yeteneklerine çok az değer verirler ve başarılarını çoğu zaman inkar ederler(Oktan & Şahin, 2010). Kişilik gelişiminde önemli bir rol oynayan benlik saygısı kavramı "kendini olduğundan daha üstün ya da aşağı görmeden kendini değerli, olumlu, sevilmeye ve beğenilmeye değer bulmak, kendinden memnun olmak" şeklinde tanımlanmaktadır (Yörükoğlu, 2007). Bireyin kendi benliği ile özdeşleşmesi, bunun anlamlı olması, temel psikolojik ihtiyaçlarının doğuştan gelen yetenekleri ve yaşantılarıyla tutarlı ve başarılı bir şekilde sürmesi, benlik saygısının her dönemde artarak olumlu bir şekilde devam ettiğinin göstergesidir. Ancak, özellikle geç ergenlik dönemi bu kavramın pekiştiği dönemdir (Erikson, 1959 Akt. Özkan, 1994).

Ergenlikten yetişkinliğe geçme döneminin sıkıntılarını yaşayan üniversite öğrencilerinin bir kısmı, aynı zamanda, sosyokültürel çevrenin değişimi, yakınlarından uzak kalma, yeni arkadaşlar edinme, barınma, ekonomik sorunlar, yalnızlık, amaçlarını gerçekleştirme veya gerçekleştirilememesi, toplu yaşama alışma vb. pek çok sorunla baş başa kalmaktadır. Bu tür sosyal, kültürel ve ekonomik değişiklik gençleri ruhsal açıdan olumsuz etkileyebilmektedir. Bu dönemde değişimlere uyum bazı kişisel faktörlere de bağlı olarak başarılı ya da başarısız bir şekilde gerçekleşebilecektir (Kerkmann, Lee, Lown, & Allgood, 2000; Şahin, Fırat, Zoraloglu, & Açıkgoz, 2009). Üniversite gencinin benlik algısının oluşması ve benlik saygısının gelişmiş olması hem akademik başarı hem de gelecekte meslek yaşantısında başarı için önemli bir konudur. Gelecek kaygısı nedeniyle üniversite öğrencilerinin bir an önce mezun olup iş sahibi olmak istemeleri başarısızlığa tahammülü azaltmakta ve başarısızlığı bir zayıflık olarak görmelerine neden olabilmektedir. Bu yüzden kopya çekme davranışı ile benlik saygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi önem kazanmaktadır. Ayrıca, yıllardır incelenen ve incelenmeye devam edilen kopya çekme davranışı eğitimde alınan birçok yeni kararlara rağmen halen devam etmektedir. Bu da öğrenciyi kopyaya iten nedenlerin hala devam ettiğini göstermektedir. Kopya çekmenin yalnızca ders başarısını değil, bireyin yaşamındaki diğer davranışlarını etkileyeceği ve bu eylemin bireyin ahlaki gelişimindeki eksiklikten kaynaklandığı düşünülmektedir(Akdağ & Güneş, 2002). Lickona (1991) kopya çekme davranışını öğrencilerin; öğrenciler-öğretmenler ve toplumla ilişkileri çerçevesinde ele alarak, bu davranışın ahlakla ilişkisini ortaya koymuştur. Kopya çekme davranışının, ahlaki bir davranış olmadığı; hak yeme, dürüst olmama, hakkı olmayanı alma gibi ahlaki olmayan sonuçlara yol açtığı söylenebilir. Lickona, kopya çeken bireyin, gurur duyulmayacak bir davranışla elde ettiği başarı sonucunda özsaygısının düşük olacağını, bilmediği halde sınavlarda daha

fazlasını yaparak insanları aldatacağını, öğretmenin güvenini kaybedeceğini ve öğretmen ile sınıf arasındaki güveni zedeleyeceğini, kopya çekmeyen bütün insanların hakkını yiyeceğini, okulda iken kopya çekenin sonraki yaşamında daha kolay sahtekârlık yapacağını belirterek, kopya çekmenin yanlış bir davranış olduğunu ifade etmiştir (Akt. Ay & Çakmak, 2015: 142). Aslında, kopya çekme ahlaki bir davranış olduğu kadar kişisel bir davranışı da ifade etmektedir. Bu nedenle kopça çekme davranışı ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelendiği daha fazla çalışmalara ihtiyaç vardır. Belirtilen bu gerekçeler nedeniyle araştırmada sınıf öğretmenliği öğrencilerinin demografik değişkenler ile kopya çekme davranışı ve benlik saygısı arasındaki ilişkiler ile ayrıca buna yol açan nedenlere ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin bazı sosyo-demografik değişkenler ile kopya çekmeye ilişkin tutumları, görüşleri ve benlik saygısı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelendiği bu araştırma ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır.

Evren ve Örneklem

Araştırmada, örneklem seçimine gidilmemiş tüm öğrencilere ulaşılmaya çalışılmıştır. Böylece araştırma Çukurova Üniversitesinde öğrenim gören toplam 734 sınıf öğretmenliği öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenliği öğrencilerinin %65,5'ini (481) kadın, %34,5'ini (253) erkek öğrenciler oluşturmuştur. Öğrencilerin yaş ortalaması 20'dir. Öğrencilerin %55,7'si (409) 18 – 20 yaşında, %27,2'si (273) 21 – 23 yaşında, %5,9'u (43) 24 – 26 yaşında, %1,2'si (9) 27 ve üstü yaşındadır.

Veri Toplama Araçları

Kopya Çekmeye İlişkin Tutum Ölçeği

Araştırmada kopya çekmeye ilişkin tutumları ölçmek için Semerci (2003) tarafından geliştirilen “Kopya Çekmeye İlişkin Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach alpha katsayısı 0.96 olarak bulunmuştur. Ölçek, 37'si olumlu ve 30'u olumsuz olmak üzere 67 maddeden oluşmaktadır. Ölçek derecelenmesi şu şekilde yapılmıştır: “Hiç katılmıyorum: 1”, “Çoğunlukla katılmıyorum: 2”, “Kısmen katılıyorum: 3”, “Çoğunlukla katılıyorum: 4” ve “Tamamen katılıyorum: 5”tir. Beşli likert tipi olan bu ölçekten elde edilen düşük puan kopya çekmeye ilişkin tutumun olumlu olduğunu, yüksek puan ise kopya çekmeye ilişkin tutumun olumsuz olduğunu göstermektedir. Ölçeğin KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) değeri 0.87, Bartlett testi 16059.3 ve Cronbach alpha 0.96 bulunmuştur (Semerci, 2003).

Ayrıca, uzman görüşüne dayalı olarak hazırlanan 14 seçmeli ve bir açık uçlu sorudan oluşan bir ankette yararlanılmıştır. Bu anket Külahçı'nın (1996) kullandığı anket sorularının aynısıdır.

Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği

Öğretmen adaylarının, benlik saygılarını ölçmek için Rosenberg (1965) tarafından geliştirilmiş, ülkemizde Çuhadaroğlu (1986) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması gerçekleştirilmiş olan Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin geçerlilik kat sayısı 0.71, güvenilirlik katsayısı 0.75 olarak bulunmuştur. Guttman ölçüm şekline göre düzenlenmiş olan ölçeğin 10 maddeden oluşan ilk bölümü kullanılmıştır. Ölçekten alınan puanlar; 0-1 puan yüksek, 2-4 puan orta, 5-6 puan düşük benlik saygısı olarak değerlendirilmektedir. Puan yükseldikçe benlik saygısı düşmektedir.

Verilerin Analizi

Araştırmada bağımsız gruplar t testi, tek yönlü ANOVA ve ilişki analizinde Pearson Korelasyon testi kullanılmıştır. Gruplar arası farkın kaynağının belirlenmesinde LSD testinden yararlanılmıştır.

BULGULAR

1. Öğrencilerin Demografik Değişkenlere Göre Kopya Çekme Davranışlarına İlişkin Bulgular

Bu bölümde demografik değişkenlere göre sınıf öğretmenliği öğrencilerinin kopya çekme davranışlarına ilişkin bulgular araştırma amacına uygun olarak sıralanmıştır. Tablo 1’de sınıf öğretmenliği öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre kopya çekmeye ilişkin tutum ve benlik saygısı puanlarından elde edilen sonuçlar verilmiştir.

Tablo 1. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin kopya çekmeye ilişkin tutum ve benlik saygısı puanlarının cinsiyete göre t-testi sonuçları

Ölçme araçları	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t	p
Kopya çekmeye İlişkin Tutum	Kız	481	2.98	.756	.003	.998
	Erkek	253	2.97	.774		
Benlik Saygısı	Kız	481	1.40	.53	-2.31	.021
	Erkek	253	1.51	.61		

Tablo 1 incelendiğinde sınıf öğretmenliği öğrencilerinin, cinsiyet ile kopya çekme tutumları arasında anlamlı bir fark olmadığı; benlik saygılarına göre ise anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($t_{(732)} = -2.31$, $p < 0.05$). Kız öğrencilerinin benlik saygıları erkek öğrencilere göre daha yüksek olarak belirlenmiştir.

Tablo 2’de sınıf öğretmenliği öğrencilerinin sınıf düzeyi değişkenine göre kopya çekmeye ilişkin tutum ve benlik saygısı puanlarından elde edilen sonuçlar verilmiştir.

Tablo 2. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin kopya çekmeye ilişkin tutum ve benlik saygısı puanlarının sınıf düzeyine göre ANOVA sonuçları

Ölçme araçları	Sınıf Düzeyi	N	\bar{X}	Ss	F	p	LSD
Kopya çekmeye İlişkin Tutum	Birinci Sınıf	179	2.85	.767	5.096	.002	1<2<3<4
	İkinci Sınıf	179	2.92	.728			
	Üçüncü Sınıf	198	2.96	.775			
	Dördüncü Sınıf	178	3.15	.750			
Benlik Saygısı	Birinci Sınıf	179	1.54	.583	4.277	.005	4<3<2<1
	İkinci Sınıf	179	1.45	.552			
	Üçüncü Sınıf	198	1.44	.582			
	Dördüncü Sınıf	178	1.33	.505			

Tablo 2’de de görüldüğü gibi sınıf öğretmenliği öğrencilerinin, sınıf düzeyi ile kopya çekmeye ilişkin tutumları ($F_{(3,730)} = 5.096$, $p < 0.05$) ve benlik saygıları ($F_{(3,730)} = 4.277$, $p < 0.05$) arasında anlamlı farklar olduğu anlaşılmaktadır. LSD sonuçlarına göre öğretmen adaylarının sınıf düzeyi arttıkça kopya çekmeye yönelik olumsuz tutumlarının arttığı, bir başka deyişle kopya çekme oranlarının azaldığı söylenebilir. Aynı şekilde sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin benlik saygılarının da yükseldiği görülmektedir.

Tablo 3’de sınıf öğretmenliği öğrencilerinin lisede kopya çekme durumuna göre kopya çekmeye ilişkin tutum ve benlik saygısı puanlarından elde edilen sonuçlar verilmiştir.

Tablo 3. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin kopya çekmeye ilişkin tutum ve benlik saygısı puanlarının lisede kopya çekme durumuna göre t-testi sonuçları

Ölçme Araçları	Lisede Kopya Çekme	N	\bar{X}	S	t	p
Kopya Çekmeye İlişkin Tutum	Evet	511	2.76	.719	13.464	.000
	Hayır	223	3.46	.618		
Benlik Saygısı	Evet	511	1.45	.557	.641	.522
	Hayır	223	1.42	.570		

Tablo 3 incelendiğinde lisedeyken kopya çeken sınıf öğretmenliği öğrencilerinin, çekmeyenlere göre tutumlarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı ve lisede kopya çekenlerin tutumlarının daha olumlu olduğu görülmektedir ($t_{(732)}=13.464, p>0.05$). Buna karşın benlik saygısı arasında anlamlı bir fark olmadığı anlaşılmaktadır. Tablo 4’de sınıf öğretmenliği öğrencilerinin genel not ortalamasına göre kopya çekmeye ilişkin tutum ve benlik saygısı puanlarından elde edilen sonuçlar verilmiştir.

Tablo 4. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin kopya çekmeye ilişkin tutum ve benlik saygısı puanlarının genel not ortalamasına göre ANOVA sonuçları

Ölçme Araçları	Not Ortalaması	N	\bar{X}	Ss	F	p	LSD
Kopya Çekmeye İlişkin Tutum	1.51-2.00	130	2.65	.770	16.935	.000	1<2<3<4
	2.01-2.50	255	2.90	.696			
	2.51-2.99	219	3.08	.713			
	3.00-3.49	130	3.25	.824			
Benlik Saygısı	1.51-2.00	130	1.61	.591	6.208	.000	4<3<2<1
	2.01-2.50	255	1.45	.579			
	2.51-2.99	219	1.36	.517			
	3.00-3.49	130	1.38	.532			

Tablo 4’de sınıf öğretmenliği öğrencilerinin, genel not ortalamalarına göre kopya çekmeye yönelik tutumları ve benlik saygılarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir. LSD analizi, genel not ortalaması düşük olan sınıf öğretmenliği öğrencilerinin, ortalaması yüksek olan öğretmen adaylarına göre kopya çekmeye yönelik tutumlarının olumlu olduğunu göstermiştir. Aynı şekilde genel not ortalaması düşük olan sınıf öğretmenliği öğrencilerinin, yüksek olan öğretmen adaylarına göre benlik saygıları daha düşük bulunmuştur.

2. Öğrencilerin Kopya Çekme Nedenlerine Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde kopya çekme nedenlerine ilişkin görüşlere yönelik bulgular sırasıyla verilmiştir.

Tablo 5. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Öğrencilerin kopya çekmesini etkileyen en önemli faktör nedir?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

1-Size Göre Öğrencilerin Kopya Çekmesini Etkileyen En Önemli Faktör Nedir?	f	%
Çalışmanın (dersin) sevilmemesi	72	9.8
Sistemli çalışma alışkanlığının kazanılmamış olması	115	15.7
Çalışma ortamının iyi olmaması, yeterince çalışılmaması	44	6.0
Öğrencilerin öğrenmeden çok nota önem vermesi	397	54.1
Diğer arkadaşlarının etkisi altında kalması	7	1.0
Öğrenilenlerin işe yaramayacağına inanılması	31	4.2
Öğrencilerin kendine olan güvensizliği, kopya olmadan yapamayacağı düşüncesi	68	9.3
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencileri, kopya çekmesini etkileyen en önemli faktörler olarak; Birinci sırada %54.1 ile “öğrencilerin öğrenmeden çok nota önem vermesi”, ikinci sırada %15.7 ile “sistemli çalışma alışkanlığının kazanılmamış olması” şeklinde ifade edilmiştir.

Tablo 6. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “En çok hangi sınavlarda kopya çekilmektedir?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

2-Size Göre En Çok Hangi Sınavlarda Kopya Çekilmektedir?	f	%
Ara sınavlarda (vizelerde)	57	7.8
Final sınavlarında	142	19.3
Her ikisinde	491	66.9
Hiç birinde	44	6.0
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencileri, en çok kopya çekildiğini düşündüğü sınavları sırasıyla; %66.9 oranda “her ikisi (ara sınav ve final)”, %19.3 ile yalnızca “final” olarak bildirmişlerdir.

Tablo 7. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Öğrenciler en çok hangi sınav türlerinde kopya çekmektedirler?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

3-Size Göre Öğrenciler En Çok Hangi Sınav Türlerinde Kopya Çekilmektedir?	f	%
Klasik (yazılı yoklamalarda), uzun cevaplı sınavlarda	127	17.3
Çoktan seçmeli testlerde	384	52.3
Ders dışında yapılan ödevlerde ve projelerde	16	2.2
Hepsinde	202	27.5
Hiçbirinde	5	0.7
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yarısından çoğu (%52.3) en çok “çoktan seçmeli testlerde”, %27.5 ise “hepsinde” kopya çekildiğini düşündüğünü belirtmişlerdir.

Tablo 8. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Öğrenciler kopya çekmede en çok hangi yollara başvurumaktadırlar?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

4-Size Göre Öğrenciler Kopya Çekmede En Çok Hangi Yollara Başvurmaktadırlar?	f	%
Başkasının kağıdına bakmak	293	39.9
Sınav anında biriyle konuşmak	58	7.9
Kopyalık hazırlamak	151	20.6
Duvar veya sıra üzerine yazmak	214	29.2
Başka...	18	2.5
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencileri, kopya çekmede en çok başvurulan yolların; %39.9 ile “başkasının kâğıdına bakma” ve %29.2 ile “duvara veya sıra üzerine yazma” olduğunu ifade etmişlerdir. Başka seçeneğine ise “cep telefonu” açıklaması yazılmıştır.

Tablo 9. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Kopyayı önlemede aşağıdakilerden hangisi en fazla etkili olabilir?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

5- Size Göre Kopyayı Önlemede Hangisi En Fazla Etkili Olabilir?	f	%
Öğretim elemanlarının öğrencilere dostça yaklaşması ve onlara yakın olması	59	8.0
Öğretim elemanlarının puanlamada dürüst olduğuna güvenilmesi	43	5.9
Öğrencilerin ahlaki duygularına hitap edilmesi, kopyanın kötülüğünün açıklanması	50	6.8
Öğrencilerin birbirlerini kontrol etmeleri ve kopya çeken haber vermeleri gerektiğini kabul etmeleri	14	1.9
Ezberi teşvik eden öğretim yöntemleri yerine öğrenmeyi sağlayan yöntemlerin kullanılması	568	77.4
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencileri, kopyayı önlemede en etkili yöntem olarak büyük bir çoğunlukla (%77.4) “ezberi teşvik eden öğretim yöntemleri yerine öğrenmeyi sağlayan yöntemlerin kullanılmasını” önermişlerdir. İkinci sırada “öğretim elemanlarının öğrencilere dostça yaklaşması ve onlara yakın olması (%8.0)” gerektiğini dile getirmişlerdir.

Tablo 10. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Sınavlar nasıl yapılırsa kopya çekme önlenebilir?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

6- Size Göre Sınavlar Nasıl Yapılırsa Kopya Çekme Önlenebilir?	f	%
Sınavlarda birden fazla grup soru formu hazırlanır	322	43.9
Öğrencilerin yerlerinin öğretim elemanı tarafından belirlenirse	53	7.2
Sınavlardan önce öğrencilerin sınav salonlarına girmesine izin verilmezse	56	7.6
Öğrenciler aralıklı oturtulursa	84	11.4
Görevliler titiz davranır	219	29.8
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencileri, yapılışı açısından, “sınavların birden fazla grup soru formu şeklinde hazırlanması” (%43.9) ve “görevlilerin titiz davranması” (%29.8) sonucunda kopyanın daha çok önlenebileceğini düşündüklerini belirtmişlerdir.

Tablo 11. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Size göre kopya çekerken yakalanan öğrenciye nasıl bir ceza verilmelidir?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

7- Size Göre Kopya Çekerken Yakalanan Öğrenciye Nasıl Bir Ceza Verilmelidir?	f	%
Kopya çekerken yakalanan öğrenci sınıf tekrarı yapmalıdır	98	13.4
Kopya çekerken yakalanan öğrenci o dersten tekrara kalmalıdır	391	53.3
Kopya çekerken yakalanan öğrenciye uzaklaştırma cezası verilmelidir	152	20.7
Kopya çekerken yakalanan öğrencinin üniversiteyle ilişkisi kesilmelidir	10	1.4
Başka...	83	11.3
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yarıdan fazlası (%53.3) kopya çekerken yakalanan öğrencinin “o dersten tekrara kalması” şeklinde bir ceza alması gerektiğini belirtirken, % 20’lik bir oranı ise “öğrenciye uzaklaştırma cezası” verilmesi gerektiğini düşünmektedir.

Tablo 12. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Bölüm dersleriniz hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

8-Bölüm Dersleriniz Hakkında Ne Düşünüyorsunuz?	f	%
Dersler çok kolay. Dersleri başarmakta zorlanmıyorum	114	15.5
Dersler çok zor. Dersleri başarmakta zorlanıyorum	35	4.8
Dersler kolay fakat öğretmenler zorlaştırıyor	577	78.6
Başka...	8	1.1
Toplam	734	100

Bölüm dersleri hakkında sınıf öğretmenliği öğrencilerinin çoğunluğu (%78.6) “derslerin kolay fakat öğretmenler tarafından zorlaştırıldığı” ve bir kısmı(%15.5) ise “derslerin kolay olduğu başarmakta zorlanılmadıkları” şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 13. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Sınıf arkadaşlarınızın kopya çekmesiyle ilgili olarak ne düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

9-Sınıf Arkadaşlarınızın Kopya Çekmesiyle İlgili Olarak Ne Düşünüyorsunuz?	f	%
Hiç kimse kopya çekmiyor	86	11.4
Öğrencilerin yarısı kopya çekiyor	254	34.6
Çoğunluk kopya çekiyor	270	36.8
Hemen herkes kopya çekiyor	124	16.9
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencileri, sınıf arkadaşlarının kopya çekmesiyle ilgili ağırlıklı olarak birinci sırada “çoğunluğun kopya çektiğini” (%36.8), ikinci sırada ise “öğrencilerin yarısının kopya çektiğini” düşündüklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 14. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Kendinizle ilgili olarak kopya çekme konusunda ne diyebilirsiniz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

10-Kendinizle İlgili Olarak Kopya Çekme Konusunda Ne Diyebilirsiniz?	f	%
Hiç kopya çekmedim.	86	11.7
Nadiren kopya çekerim	354	48.2
Ara sıra kopya çekerim	237	32.3
Her zaman kopya çekerim	57	7.8
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yarıya yakını, kendilerinin kopya çekmesiyle ilgili olarak “nadiren” (%48.2), bir kısmı da “ara sıra” (%32.3) kopya çektiklerini bildirmişlerdir. “Hiç kopya çekmedim” diyenlerin oranı ise %11.7’dir.

Tablo 15. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Sizce öğrenciler neden kopya çekmektedirler?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

11-Öğrenciler Neden Kopya Çekmektedirler?	f	%
Dersten Kalma Korkusuyla	386	52.6
Yüksek puan almak için	96	13.1
Zayıf almaktan korkulduğu için	98	13.4
Kopya çekmek bir alışkanlık olduğu için	33	4.5
Hepsi	121	16.5
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yarısından fazlası (%52.6) kopya çekme nedeni olarak “dersten kalma korkusunu”, %16.5 ise yazılan tüm seçenekleri, yani hepsini (dersten kalma korkusu, yüksek puan alma isteği, zayıf almaktan korkma, kopya çekmek bir alışkanlık olduğu için) gerekçe olarak göstermişlerdir.

Tablo 16. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Size göre derslerle ilgili olarak kopyaya yönlendirici en önemli faktör nedir?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

12-Derslerle İlgili Olarak Kopyaya Yönlendirici En Önemli Faktör Nedir?	f	%
Öğrenilen içeriğin (Konunun)maddeler halinde olması	21	2.9
Ezbere önem verilmesi, öğrenmenin teşvik edilmemesi	543	74.0
Öğrenilenlerin gerekli olduğuna, işe yarayacağına inanılmaması	94	12.8
Yazılı materyallerin (ders notu, kitap) dilinin ağır ve anlaşılmasının zor olması	43	5.9
Derslerin çok zor olması	33	4.5
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencileri, derslerle ilgili olarak kopyaya yönlendirici en önemli faktörleri; “ezbere önem verilmesi, öğrenmenin teşvik edilmemesi” (%74) ve “öğrenilenlerin gerekli olduğuna, işe yarayacağına inanılmaması” (%12.8) şeklinde ifade etmişlerdir.

Tablo 17. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Sizce sınavların değerlendirilmesiyle ilişkili olarak kopyaya yönlendirici en önemli faktör nedir?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

13-Sınavların Değerlendirilmesiyle İlişkili Olarak Kopyaya Yönlendirici En Önemli Faktör Nedir?	f	%
Küçük hatalardan dolayı tüm puanı kaybetme korkusu	281	38.3
Öğretim elemanının notunun kıt olduğu düşüncesi	271	36.9
Soruların her yıl arka arkaya aynen sorulması	34	4.6
Cevapların maddeler halinde istenmesi	105	14.3
Kitapta veya derste çözülen soruların sınavda aynen sorulması	43	5.9
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencileri, sınavların değerlendirilmesiyle ilgili kopyaya yönlendirici en önemli faktörler olarak; %38.3 ile “küçük hatalardan dolayı tüm puanı kaybetme korkusu” ve %36.9 ile “öğretim elemanının notunun kıt olduğu düşüncesi” seçeneklerini bildirmişlerdir.

Tablo 18. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Sınavlarda kopya çeken bir öğrenciyi nasıl tanımlarsınız?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

14-Sınavlarda Kopya Çeken Bir Öğrenciyi Nasıl Tanımlarsınız?	f	%
Fırsatlardan yararlanan bir öğrencidir	278	37.9
Düzenli ders çalışmayan bir öğrencidir	236	32.2
Davranış bozukluğu olan bir öğrencidir	34	4.6
Başarına güçlüğü çeken bir öğrencidir	150	20.4
Başka	36	4.9
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencileri, sınavlarda kopya çeken öğrenciyi öncelikle %37.9 ile “fırsattan yararlanan” ve ikinci sırada % 32.2 ile “düzenli ders çalışmayan” biri olarak tanımlamışlardır.

Tablo 19. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin “Sizce en çok hangi tür derslerde kopya çekilmektedir?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımları

15-Hangi Tür Derslerde Kopya Çekilmektedir?	f	%
Sayısal derslerde	137	18.7
Alan derslerinde	128	17.4
Uygulamalı derslerde hazırlanan raporlarda	31	4.2
Sözel derslerde	429	58.4
Hiçbir derste kopya çekilmiyor	9	1.2
Toplam	734	100

Sınıf öğretmenliği öğrencileri, en çok “sözel derslerde”(58.4), daha sonra da “sayısal derslerde” (18.7) kopya çekildiğini ifade etmişlerdir.

3. Kopya Çekme Tutumları İle Benlik Saygısı Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Yapılan korelasyon analizi sonucunda sınıf öğretmenliği öğrencilerinin, kopya çekme tutumları ile benlik saygısı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($r=0.005$, $p=0.898$).

SONUÇ VE TARTIŞMA

Yapılan çalışmada, sınıf öğretmenliği öğrencilerinin kopya çekme tutumlarının cinsiyete göre değişmediği saptanmıştır. Bu da kopya çekme davranışının kadın ve erkek öğrenciler açısından farklılaşmadığını, her iki cinsiyet tarafından benzer bir şekilde kabul edildiğini göstermektedir. Cinsiyet ile kopya çekme davranışı arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmalara bakıldığında farklı sonuçların elde edildiği görülmüştür. Çalışmaların çoğunluğunda erkek öğrencilerin kadınlara göre daha yüksek oranlarda kopya çekmeye karşı olumlu bir tutuma sahip oldukları ortaya çıkmıştır (Akdağ & Güneş, 2002; Alkan, 2008; Demir & Arcagök, 2013; Er & Gürkan, 2011; Küçüktepe & Küçüktepe, 2012; Özyurt & Eren, 2014; Selçuk, 1995; Whitley, 1998; Yangın & Kahyaoğlu, 2012). Yıldırım’ın (2015) araştırmasında ise kadınların, erkek öğrencilere oranla daha yüksek düzeyde kopya çekme davranışına karşı olumlu görüş bildirdikleri ifade edilmiştir. Diğer yandan bu çalışmada elde edildiği gibi kadın ve erkek öğrencilerin kopya çekmeye yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını destekleyen araştırma sonuçları da bulunmaktadır (Ahmadi, 2012; Dam, 2013). Benlik saygısı ve cinsiyet arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmalarda da benzer şekilde elde edilen sonuçların farklılaştığı anlaşılmıştır. Araştırmaların bir kısmında cinsiyet ile benlik saygısı arasında anlamlı bir fark çıkmadığını bildirdiği görülmüştür (Aryana, 2010; Baybek & Yavuz, 2005; Çetin & Çavuşoğlu, 2009; Doğan, Totan & Sapmaz, 2009; Gürşen- Otacıoğlu, 2009; Karademir, Döşyılmaz, Çoban & Kafkas, 2010; Özşaker, Canpolat & Yıldız, 2011; Sevindik vd., 2007; Ünver, Çavuşoğlu & İslamoğlu, 2014; Yıldız & Çapar, 2010). Bununla birlikte bazı çalışmalarda erkeklerin benlik saygısının kızlara göre daha yüksek olduğu bulunmuştur (Doğan, Doğan, Çorapçioğlu, & Çelik, 1994; Hayes, Crocker & Kowalski, 1999; Hergovich, Sirsch & Feinger, 2004; Quatman & Watson, 2001). Bir kısım çalışmada da bu çalışmada olduğu gibi kadınların benlik saygısı erkeklere göre daha yüksek bulunmuştur (Çuhadaroğlu, 1986; Erşan, Doğan & Doğan, 2009; Frost & McKelvie’nin, 2004; Jindal & Pando, 1982; Le Compte, 1983; Özkan, 1994; Soytürk vd., 2015; Westaway & Skuy, 1984). Benlik saygısı ve cinsiyet arasındaki ilişki toplumsal cinsiyet kavramı bağlamında tartışılabilir. Belirgin farklılıkların yaşandığı kültürümüzde, cinsiyete bağlı rol ve bu rollere ilişkin beklentilerin değişmesiyle kadınların da üniversite eğitiminde gittikçe artan bir oranla yer almaya başlaması ve iş hayatına atılmaları benlik saygısının artmasında etkili olmuş olabilir.

Araştırmada, gerek kopya çekmeye ilişkin tutum, gerekse benlik saygısı açısından son sınıf öğrencileri lehine anlamlı bir sonuç elde edilmiştir. Son sınıf öğrencilerinin diğer sınıflardaki öğrencilere göre kopya çekme eğiliminin olumsuz olduğu anlaşılmıştır. Sınıf düzeyinin bir göstergesi olarak yaş ele aldığımızda da bazı çalışmalarda yapılan bu çalışmada olduğu gibi öğrencilerin yaş

düzeyleri arttıkça kopya çekmeye yönelik eğilimlerinin azaldığı bildirilmektedir (Baird, 1980; Bozdoğan & Öztürk, 2008; Cochran vd., 1998; Haines vd., 1986; Newstead, Franklyn-Stokes & Armstead, 1996; Yıldırım, 2015). Bozdoğan ve Öztürk (2008), öğretmen adaylarıyla yaptıkları çalışmada adayların %72.2'sinin üniversite yıllarında en az bir kez kopya çektiği; en çok da ikinci (%40.7) ve üçüncü sınıflarda (%40.7) kopya çekme davranışının arttığı, en az kopyanın da dördüncü sınıfta çekildiği sonucuna ulaşmışlardır. Çalışmada, öğrencilerin son sınıfta ders sayısının az olması ve mezuniyet durumunda oldukları için risk almak istememeleri nedeniyle son sınıfta kopya çekme oranının azalmış olabileceğini belirtmişlerdir. Farklı olarak, Tang ve Zuo (1997) yaş arttıkça, Çetin (2007) ise sınıf düzeyi arttıkça kopya çekme eğiliminin de arttığını bulmuşlardır. Keçeci ve arkadaşlarının (2011) hemşirelerle yaptığı çalışmada 3. sınıf öğrencilerinin kopya çekme eğilimleri daha yüksek bulunmuştur. Buna karşın Özden ve Özdemir Özden'in (2015) öğretmen adaylarıyla yaptığı çalışmada 3. sınıfların akademik usulsüzlüğe yönelik daha olumsuz tutum taşıdıkları saptanmıştır. Buna karşın öğretmen adaylarıyla çalışan Akdağ ve Güneş (2002), Er ve Gürkan (2011) ile Özyurt ve Eren (2014) sınıf düzeyinin kopya çekmede etkili bir değişken olmadığını bildirmişlerdir. Sınıf düzeyi ile kopya çekmeye yönelik davranışlar arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalara bakıldığında ortak bir sonucun elde edilmediği anlaşılmaktadır. Beden eğitimi öğrencilerinin benlik saygısını inceleyen Soytürk ve diğerleri (2015) 3. sınıftakilerin daha yüksek bir benlik algısına sahip olduklarını saptamışlardır. Erşan, Doğan ve Doğan (2009) ise son sınıf beden eğitimi ve antrenörlük öğrencilerinin benlik saygısının üçüncü sınıf öğrencilerinden daha yüksek olduğunu bulmuşlardır. Karadağ ve diğerleri (2008) de sınıf düzeyi arttıkça benlik saygısının da arttığını belirlemişlerdir. Diğer yandan benlik saygısı ile sınıf değişkenini ele alan Ünver, Çavuşoğlu ve İslamoğlu'nun (2014) spor bilimleri ve ilahiyat fakültesindeki öğrencilerle yaptığı çalışmada, spor bilimleri 2.sınıf öğrencilerinin benlik saygıları dördüncü sınıflara göre daha yüksek bulunurken, İlahiyat fakültesi öğrencileri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Benlik saygısı ve sınıf düzeyi arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalara bakıldığında sonuçların tutarlı olmadığı anlaşılmaktadır.

Bu araştırmada, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun lise yıllarında da kopya çektikleri belirlenmiştir. Lisede kopya çekme ile üniversite öğrenciliği esnasındaki kopya çekme tutumları arasındaki ilişkiyi bakıldığında lisede kopya çekenlerin, tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüştür. Demir ve Arcagök'ün (2013) sınıf öğretmeni adaylarıyla yaptığı çalışmada, öğrencilerin %43'ünün üniversitedeki sınavlarda kopya çektiğini, bu öğrencilerin % 60.9'unun üniversiteye başlamadan önceki öğretim kademelerinde (ilkokul, ortaokul, lise) kopya çekmeye başladıklarını ifade ettikleri anlaşılmıştır. Yıldırım (1998), öğretmenlerle yaptığı görüşmeler sonucunda kopyanın yalnızca ortaöğretim ve yükseköğretimde değil ilköğretim düzeyinde de büyük bir problem olduğunu ve bazı ilköğretim öğrencilerinin kopyanın ne olduğunu bilmeden bilinçsizce kopya olayına karıştıkları sonucuna ulaşmıştır. Bu da kopya çekme eğiliminin üniversitenin çok daha öncesinde başladığını ve sonra da sürdürüldüğünü göstermektedir. Tayfun ve Yazıcıoğlu (2008) öğrencilerin liseye oranla üniversitede daha az kopya olayına katıldıklarını ama öğrencilerin %46,2'sinin üniversitede bazı durumlarda kopya çektiğini ifade ettiklerini belirtmektedirler. Benlik saygısı ile lisede kopya çekme davranışı arasında ise anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Bu çalışmada, yüksek akademik ortalamaya sahip olan öğrencilerin kopya çekmeye ilişkin tutumlarının daha olumsuz olduğu anlaşılmıştır. Aynı şekilde Çetin (2007) de başarılı öğrencilerin kopya çekmeye yönelik tutumlarının olumsuz olduğunu saptamıştır. Akademik performansın kopya çekme davranışı üzerindeki etkilerinin incelendiği çalışmalar başarı baskısı, başaramama kaygısı, yüksek not alma amacı ile kopya davranışı arasında bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur (Ames & Archer 1988; Calabrese & Cochran, 1990; Michales & Miethe, 1989; Newstead, Franklyn-Stokes & Armstead, 1996). Zeka ya da okul başarısı ile kopya çekme arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu belirten Bushway ve Nash (1977), daha çok zeka düzeyi veya okul başarısı düşük olan öğrencilerin kopya çektiklerini ve kopya çekmedeki başarının kopya çekme davranışını önemli ölçüde etkilediğini belirtmişlerdir (Akt.; Yangın ve Kahyaoglu, 2009). Küçüktepe ve Küçüktepe (2012) tarih öğretmen adaylarıyla yaptığı çalışmada farklı olarak kendini çok başarılı algılayan adayların akademik sahtekarlık eğilim düzeylerinin daha yüksek olduğunu saptamıştır. Dam (2013) ise ilahiyat öğrencileri ile yürüttüğü çalışmada başarı ile kopya çekme tutumu arasında anlamlı bir ilişki

saptamadığını bildirmiştir. Çalışmadan elde edilen bir diğer sonuç da öğrencilerin genel not ortalaması düştükçe benlik saygısının da düştüğüdür.

Araştırmada sınıf öğretmenliği öğrencilerinin kopya çekmeye yönelik tutumları ile benlik saygısı puanları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı dikkat çekmiştir. Bu çalışma sonucuna paralel olarak Soyutürk ve diğerlerinin (2015) beden eğitimi öğretmen adaylarıyla yaptığı çalışmada da, öğretmen adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutum puanları ile benlik saygısı puanları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı bulunmuştur. Bu sonuç, öğrencilerin kopya çekme tutumunun benlik saygısından çok, diğer kişisel faktörlerle (etik anlayış, empati) ilişkili olabileceğini düşündürmektedir.

Araştırma sonuçları, kopya çekmeye iten en önemli nedenlerin “öğrencilerin öğrenmeden çok nota önem vermesi”, “dersten kalma korkusu”, “ezbere önem verilmesi, öğrenmenin teşvik edilmemesi” ve “küçük hatalardan dolayı tüm puanı kaybetme korkusu” olduğunu göstermiştir. Kopya çekme nedenleri açısından farklı araştırma sonuçları, bu çalışmanın sonuçlarına paralel olarak öğrencilerin daha yüksek bir öğrenme motivasyonuna, konuyu kavrama ve bilgisini artırma isteğine sahip olmaları durumunda daha az kopya çektiklerine işaret etmiştir. Bunun aksine, yalnızca notunun yüksek olmasını hedefleyen öğrencilerin, kopya çekme oranlarının ise daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Popyack ve arkadaşları da (2003), kopya çekmenin nedenlerini; öğrencilerin derslerde zorlanması, en önemli şey olarak notların kabul edilmesi, ödevlerin anlamsız ve zaman kaybı olarak görülmesi, kopyanın sistemin bir parçası olarak düşünülmesi, arkadaşlara kopya vererek yardım etmenin bir erdem olarak algılanması ve çalışmaya zaman bulunamaması şeklinde açıklamaktadırlar (Akt: Uçak & Birinci, 2008). Çalışmalarda, akademik donanımlarına güvenen öğrencilerin kopya çekme oranlarının daha düşük olduğu saptanmıştır. Bir başka deyişle akademik olarak kendinden emin olan öğrenciler, kopya çekme yöntemine çok daha az başvurumaktadırlar. Ancak öğrenciler, başarısızlık beklentisi içindeyse ve dış denetim odaklıysa, performansındaki başarısızlığı bahaneler üreterek dış faktörlere bağlamaya çalışabilirler. Dış faktörleri suçlama eğilimi gösteren öğrencilerin de kopya çekme oranlarının daha yüksek olduğu ifade edilmektedir. Araştırmalar, dersin önemi iyice anlaşıldığında ve kendini geliştirmenin önemi vurgulandığında, öğrencilerin kopya çekme eğiliminin azaldığını göstermiştir (Bozdoğan & Öztürk, 2008; Durmuşçelebi, 2011; Eraslan, 2011; Küçüktepe & Küçüktepe, 2012; Selçuk, 1995; Seven & Engin, 2008; Tayfun & Yazıcıoğlu, 2008; Ünlü & Eroğlu, 2012; Yangın & Kahyaoğlu, 2009). Çetin (2007) farklı değişkenler açısından kopya çekme davranışını incelediği çalışmasında, öğrencilerinin büyük çoğunluğunun bazı derslerin sınavında kopya çektiklerini, öğrencilerin; cinsiyet, devam ettikleri sınıf, bölüm derslerini önemli bulma durumu, bölümden memnun olma durumu ve derslere yönelik başarı algılarına göre kopya çekmeye yönelik tutumlarının anlamlı bir farklılık gösterdiğini tespit etmiştir.

Bu çalışmada, sınıf öğretmenliği öğrencilerinin büyük çoğunluğunun hem vize hem de finallerde, çoktan seçmeli sınavlarda, “nadiren” veya “ara sıra” da olsa kopya çektiğini bildirdiği tespit edilmiştir. Ancak yapılan araştırmalarda farklı sonuçların bulunduğu gözlenmiştir. Örneğin, Tayfun ve Yazıcıoğlu (2008), öğrencilerin kopya hakkındaki görüşlerini inceledikleri çalışmada, %53,8’inin üniversitede kopya çekmediğini ifade ettiklerini bildirirken, üniversite öğrencileri arasında kopya çekme davranışını inceleyen Eraslan (2011) ile Yangın ve Kahyaoğlu (2009) bu davranışın %80'lere varan oranlarda ortaya çıktığını belirtmişlerdir. Semerci (2004) sadece öğretmen yetiştiren kurumlarda değil, tıp fakültelerinde de kopya çekmenin bir sorun olduğunu belirtmektedir. Tıp fakültesi 5. ve 6. sınıfta bulunan 73 öğrenciye kopya konusunda görüş soran Semerci, bu öğrencilerin %45,2'sinin hem ara sınavlarda hem de final sınavlarında kopya çektiği bulgusuna ulaşmıştır. Öğrenciler, en çok kendilerine güvenmemeleri nedeniyle (%64,4) kopya çektiklerini ve çoktan seçmeli sınavlarda daha çok kopyaya başvurduklarını, bunun yanında en çok kullanılan yöntemin yanındaki arkadaşına gizlice bakma olduğunu belirtmişlerdir. Semerci'nin (2005), polis okulu öğrencilerinin kopya çekmeye ilişkin tutum ve görüşlerini araştırdığı çalışmasında ise bu oran %65,8'dir. Kaymakcan (2002), İlahiyat fakültesi öğrencilerinin kopya çekmeye karşı yaklaşımlarını incelediği çalışmasında, öğrencilerin %63,5'inin değişen sıklıkla kopya çektiklerini ifade ettiklerini bildirmiştir. Batı ülkelerinde yapılan çalışmalarda kopya çekme oranının genelde %70'lerde olduğunu belirten Kaymakcan (2002), İlahiyat fakültesi öğrencilerinin kopya çekme oranlarının diğer fakülte ve Batı'daki üniversite öğrencileriyle

büyük ölçüde paralellik gösterdiğini belirtmiştir. Sonuçlardan da anlaşılacağı gibi kopya çekme farklı bölümlerde ve düzeylerde de olsa yaygın bir davranış olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmada, sınıf öğretmenliği öğrencilerinin her ne kadar kopya çekme yöntemi olarak başkasının kağıdına bakma ya da duvar veya sraya yazma gibi geleneksel yolları kullandıkları belirlenmiş olsa da çok az bir kısmı cep telefonu kullandığını ifade etmiştir. Kopya çekmeye başvuru yöntemlerinin teknolojiyle birlikte çeşitlendiğine dikkat çeken Bozdoğan ve Öztürk (2008), cep telefonları ve kopya çekme yöntemleri ile ödev paylaşım sitelerinin bulunduğu internet siteleri sayesinde öğrencilerin genellikle kaygısının yüksek olduğu çalışmalarda kopyaya yöneldiklerini ifade etmişlerdir.

Sonuçların ortaya çıkardığı dikkat çekici bir bulgu, sınıf öğretmenliği öğrencilerinin, kopya çekenleri olumsuz bir davranış sergileyen bireyler olarak değil “fırsatlardan yararlanan kişiler” olarak tanımlanmış olmalarıdır. Bu da kopya çekmenin normalleştirilmiş bir davranış olarak görüldüğüne yönelik önemli bir işaret. Araştırmadan elde edilen bu sonuç ile yurtdışındaki çalışma sonuçları oldukça paralellik göstermektedir. Benzer şekilde Lupton, Chapman ve Weiss (2000), kopya çekme eğilimlerini belirlemek için yaptıkları karşılaştırmalı çalışmada Polonyalı öğrencilerin kopya çekme eğilimlerinin Amerikalılardan daha yüksek olduğunu, Polonyalıların arkadaşlarına kopya vermenin, cevapları söylemenin, aslında kopya çekmenin kendilerini rahatsız etmediğini ifade ettiklerini bildirmişlerdir. Aynı şekilde Amerikalı ve Rus öğrencilerin kopya çekme eğilimlerinin karşılaştırıldığı diğer çalışmada Rus öğrencilerin Amerikalı öğrencilere göre eğilimlerinin daha yüksek olduğu, Rus öğrencilerin sınavda aldatmanın veya başka bir arkadaşına kopya vermenin kendilerini rahatsız etmediğini ifade ettikleri anlaşılmıştır (Lupton & Chapman, 2002). Ashworth, Bannister ve Thorne (1997) öğrenci görüşlerine göre kopya çekme ve intihal yapmayı araştırdıkları çalışmada öğrencilerin bir kısmının kopyayı ahlaki bir sorun olarak değerlendirdiği, diğer bir kısmının ise kopya sonucu birey bir takım bilgileri öğreniyorsa ahlaki bir sorun olmayacağı yönünde görüş bildirdiğini belirtmişlerdir. Yangın ve Kahyaoğlu (2009), ilköğretim öğretmen adayları ile yaptıkları çalışmada, adayların kopya çekmeyi haksızlık olarak nitelendirdikleri, kopya çekmeye izin verilmemesi gerektiğini ve kendilerine güvenmeyen kişilerin kopya çektiğini belirtmelerine karşın hemen hemen bütün öğretmen adaylarının sınavlarda kopya çektiğini ifade ettiklerini bildirmişlerdir. Kapıkıran (2005), üniversite öğrencilerinin dürüstlük ve etik konularında, “dürüstlük her zaman iyidir”, “suç işleyerek başarı kazanılmaz” görüşlerini benimsediklerini belirtmelerine rağmen kopya çekme davranışı ile yukarıda bahsedilen etik davranışlar arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Öğrenciler kopya çekmeyi önlemek için “ezberi teşvik eden öğretim yöntemleri yerine öğrenmeyi sağlayan yöntemlerin kullanılması” ve “görevlilerin titiz davranması” önerilerinde bulunmuşlardır. Sosyal etkenler ile kopya davranışı arasındaki ilişki üzerine odaklanan araştırmaların sonuçları; kopya davranışı ile okulu sevmeme, öğretim elemanlarının ve yöneticilerin öğrencilere adil davranmamaları arasında pozitif bir ilişkinin olduğunu ortaya koymuştur (Goodenow, 1993; Juvonen & Wentzel, 1996; Midgley & Urdan, 1996). Bu araştırmalar dikkate alındığında öğrencilerin önerilerinin oldukça anlamlı olduğu söylenebilir.

Araştırmanın sonuçları bütün olarak değerlendirildiğinde, ülkemizde öğrencilerin kopya çekme davranışlarını inceleyen ilk çalışma sonuçları ile yakın zamanda gerçekleştirilen bu araştırma sonuçlarının birbirine çok benzer olduğu dikkat çekmektedir. Aradan geçen yıllara rağmen kopya çekme davranışının şekil değiştirerek (teknoloji desteğini de alarak) günümüze kadar gelmesi düşündürücüdür. Bu sonuçlar kopya konusunda alınan önlemlerin çok etkili olmadığını göstermektedir. Kopya çekme davranışını ortadan kaldırmayı hedefleyen ve sürekli değiştirilen eğitim sisteminin de pek işe yaramadığı söylenebilir. Bu sonuçlardan yola çıkarak derslerin geçilmek zorunda olan sorumluluklar olarak algılanması yerine, öğrenilmesi gereken birer ihtiyaç haline dönüştürülmesi önem kazanmaktadır. Bu da ders programlarının öğrenci ihtiyaçlarına uygun olarak hazırlanması, yalnızca sınavlarla değil inceleme, araştırma ve proje gibi performans uygulamalarıyla değerlendirmelerin yapılması, sınavların tek soruluk değil kapsam geçerliğine uygun olarak hazırlanması, ezberci eğitimden vazgeçilmesi, başarı odaklı anlayış yerine çaba odaklı bir anlayışın benimsenmesi, öğretmenlik meslek etiğinin geliştirilmesi, değerler eğitimine önem verilmesi,

rekabetçi anlayış yerine işbirliğine dayalı anlayışın oluşturulması, kopya çekenlerin farkında olmadan da olsa ödüllendirilerek model olmalarının engellenmesi ile sağlanabilir.

KAYNAKLAR

- Ahmadi, A. (2012). Cheating on exams in the Iranian EFL context. *Journal of Academic Ethics*, 10, 151-170.
- Akbulut, Y., Uysal, Ö., Odabaşı, H. F., & Kuzu, A. (2008). Influence of gender, program of study and pc experience on unethical computer using behaviors of Turkish undergraduate students. *Computers & Education*, 51, 485-492.
- Akdağ, M., & Güneş, H. (2002). Kopya çekme davranışları ve kopya çekmeye ilişkin tutumlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 8(31), 330-343.
- Alkan, Ş. (2008). *İlköğretim ikinci kademe ile ortaöğretim öğrencilerinin ve öğretmenlerinin kopya çekmeye ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ, Türkiye.
- Ames, C., & Archer, J. (1988). Achievement goals in the classroom: Students' learning strategies and motivation processes. *Journal of Educational Psychology*, 80, 260-267.
- Ashworth, P., Bannister, P. & Thorne, P. (1997). Guilty in whose eyes? University students' perceptions of cheating and plagiarism in academic work and assessment. *Studies in Higher Education*, 22(2), 187-203.
- Arslantaş, C. C., & Acar, G. (2008). Perceptions of academic and business dishonesty among senior level students. *Yönetim*, 19(60), 34-49.
- Aryana, M. (2010). Relationship between self-esteem and academic achievement amongst pre- university students. *Journal of Applied Sciences* 10(20), 2474-2477.
- Baird, J. S. (1980). Current trends in college cheating. *Psychology in the Schools*, 17, 515-522.
- Baybek, H., & Yavuz, S. (2005). Muğla Üniversitesi öğrencilerinin benlik saygılarının incelenmesi. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14, 73-95.
- Bozdoğan, A. E., & Öztürk, Ç. (2008). Öğretmen adayları neden kopya çeker?. *İlköğretim Online*, 7(1), 141-149.
- Brown, B. S., & Weible, R. (2006). Changes in academic dishonesty among mis majors between 1999 and 2004. *Journal of Computing in Higher Education*, 18(1), 116-134.
- Burrus, R. T., McGoldrick, K., & Schuhmann, P.W. (2007). Self-reports of student cheating: Does a definition of cheating matter?. *Journal of Economic Education*, 38(1), 3-16.
- Calabrese, R. L., & Cochran, J. T. (1990). The relationship of alienation to cheating among a sample of American adolescents. *Journal of Research and Development in Education*, 23(2), 65-72.
- Cochran, J. K., Wood, P. B., Sellers, C. S., Wilkerson, W., & Chamlin, M. B. (1998). Academic dishonesty and low self-control: An empirical test of a general theory of crime. *Deviant Behavior: An Interdisciplinary Journal*, 19, 227-255.
- Çetin, Ş. (2007). Üniversite öğrencilerinin kopya çekme davranışlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Milli Eğitim*, 175, 129-142.
- Çetin, H., & Çavuşoğlu, H. (2009). Yetiştirme yurdunda ve aileleri ile yaşayan adölesanların benlik saygılarının ve psikolojik belirtilerinin karşılaştırılması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 2(4), 137-144.
- Çuhadaroğlu, F. (1986). *Adölesanlarda benlik saygısı*. Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye.
- Dam, H. (2013). Örgün din eğitiminde kopya sorunu. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 34, 71-108.
- Demir, K.M., & Arcagök, S. (2013). Sınıf öğretmeni adaylarının sınavlarda kopya çekilmesine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 148-165.
- Dodeen, H. M. (2012). Undergraduate student cheating in exams. *Damascus University Journal*, 28(1), 37-55.
- Doğan, O., Doğan, S., Çorapçioğlu, A., & Çelik, G. (1994). Aktif sosyal etkinliklere katılmanın beden İmgesi ve benlik saygısına etkisi. *3P Psikiyatri, Psikoloji, Psikofarmakoloji Dergisi*, 2(1), 33-38.
- Doğan, T., Totan, T., & Sapmaz, F. (2009). Üniversite öğrencilerinde benlik saygısı ve sosyal zeka. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 235-247.
- Durmuşcelebi, M. (2011). Lise öğrencilerinin ve öğretmen adaylarının kopya çekme davranışlarına ilişkin görüşleri. *Educational Administration: Theory and Practice*, 17(1), 77-97.
- Er, K. O., & Gürkan, U. (2011). Öğretmen adaylarının öz-yeterlilik algıları ve kopya çekmeye ilişkin tutumları arasındaki ilişki. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(26), 1-18.
- Erarslan, A. (2011). Matematik öğretmeni adayları ve kopya: Hiç çekmedim desem yalan olur!. *Eğitim ve Bilim*, 36(160), 52-64.

- Erdoğan, S., Şanlı, H. S., & Şimşek-Bekir, H. (2005). Gazi üniversitesi eğitim fakültesi öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum durumları, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13(2), 479-496.
- Eret, E., & Ok, A. (2014). Internet plagiarism in higher education: Tendencies, triggering factors and reasons among teacher candidates. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 39(8), 1002-1016.
- Erşan, E.E., Doğan, O., & Doğan, S. (2009). Beden eğitimi ve antrenörlük bölümü öğrencilerinde benlik saygısı düzeyi ve bazı sosyodemografik özelliklerle ilişkisi. *Journal Clinic Psychology*, 12(1), 35-42.
- Finn, K. V., & Frone, M. R. (2004). Academic performance and cheating: Moderating role of school identification and self-efficacy. *The Journal of Educational Research*, 97(3), 115-122.
- Fisher, T. D., & Brunell, A. B. (2014). A bogus pipeline approach to studying gender differences in cheating behavior. *Personality and Individual Differences*, 61-62, 91-96.
- Frost, J., & McKelvie, S. (2004). Self-esteem and body satisfaction in male and female elementary school, high school, and university students. *Sex Roles*, 51, 45-54.
- Gürşen-Otacıoğlu, S. (2009). Müzik öğretmeni adaylarının benlik saygısı düzeyleri ile akademik ve çalgı başarılarının karşılaştırılması. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi* 13, 141-150.
- Goodenow, C. (1993). Classroom belonging among early adolescents: Relationships to motivation and achievement. *Journal of Early Adolescence*, 13, 21-43.
- Haines, V. J., Diekhoff, G. M., LaBeff, E. E., & Clark, R. E. (1986). College cheating: Immaturity, lack of commitment, and the neutralizing attitude. *Research in Higher Education*, 25, 342-354.
- Hayes, S.D., Crocker, P.R.E., & Kovvalski, K.C. (1999). Gender differences in physical self-perceptions, global self-esteem and physical activity: Evaluation of the physical self- perception profile model. *Journal of Sport Behavior*, 22(1), 1-14.
- Hergovich, A., Sirsch, U., & Felinger, M. (2004). Gender differences in the self-concept of preadolescent children. *School Psychology International*, 25(2), 207-222.
- Iyer, R., & Eastman, J. K. (2006). Academic dishonesty: Are business students different from other college students? *Journal of Education for Business*, 82(2), 101-110.
- Jindal, C.R., & Pando, S. K. (1982). Anxiety and achievement: A roschach study of high-and-low-achievers. *Indian Educational Review*, 17(4), 118-124.
- Juvonen, J., & Wentzel, K. R. (1996). *Social motivation: Understanding children's school adjustment*. New York: Cambridge University Press.
- Kapıkıran, Ş. (2005, Eylül). *Üniversite öğrencilerinde kopya çekme ve dürüstlüğün etik davranışla ilişkisi*. IV. Eğitim Bilimleri Kongresinde sunulan sözlü bildiri, Denizli: Pamukkale Üniversitesi, Türkiye.
- Karadağ, G., Güner, İ., Çuhadar D., & Uçan, Ö. (2008). Gaziantep Üniversitesi Yüksekokulu hemşirelik öğrencilerinin benlik saygıları. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 3, 29-42.
- Karademir, T., Döşyılmaz, E., Çoban, B., & Kafkas, M.E. (2010). Beden eğitimi ve spor bölümü özel yetenek sınavına katılan öğrencilerde benlik saygısı ve duygusal zeka. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(2), 653-674.
- Kaymakcan, R. (2002). İlahiyat öğrencilerinin kopya çekmeye karşı yaklaşımları. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 5, 121-138.
- Keçeci, A., Bulduk, S., Oruç, D., & Çelik, S. (2011). Academic dishonesty among nursing students: A descriptive study. *Nursing Ethics*, 18(5), 725-733.
- Kerkmann, B. C., Lee, T. R., Lown, J. M., & Allgood, S. M. (2000). Financial management, financial problems and marital satisfaction among recently married university students. *Financial Counseling and Planning*, 11(2), 55-64.
- Küçüktepe, S. E., & Küçüktepe, C. (2012). Tarih öğretmeni adaylarının kopya çekme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 115-125.
- Külahçı, Ş. (1996, Eylül). *Öğretmen yetiştirmede kopya çekme sorunu (Fırat Üniversitesi örneği)*. II. Ulusal Eğitim Sempozyumunda sunulan sözlü bildiri, İstanbul: Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, Türkiye.
- Le Compte, W. (1983). Self-esteem and trait anxiety in Turkey a new bottle for some iare old wine. *Boğaziçi University Journal*, 8, 65-79.
- Ledesma, R. G. (2011). Academic dishonesty among undergraduate students in a Korean university. *Research in World Economy*, 2(2), 25-35.
- Lin, C. S., & Wen, L. M. (2007). Academic dishonesty in higher education: A nationwide study in Taiwan. *Higher Education*, 54(1), 85-97.
- Lupton R. A., & Chapman, K. J. (2002). Russian and American college students' attitudes, perceptions and tendencies towards cheating. *Educational Research*, 44(1), 17-27.
- Lupton, R. A., Chapman, K. J., & Weiss, J. E. (2000). International perspective: a cross- national exploration of business students' attitudes, perceptions, and tendencies toward academic dishonesty. *Journal of Education for Business*, 75(4), 231-235.

- McCabe, D. L., & Trevino, L. K. (1993). Academic dishonesty: Honor codes and other contextual influences. *The Journal of Higher Education*, 64(5), 522-538.
- McCabe, D. L., & Trevino, L. K. (1997). Individual and contextual influences on academic dishonesty: A multi-campus investigation. *Research in Higher Education* 38(3), 379-396.
- Michaels, J. W., & Miethe, T. D. (1989). Applying theories of deviance to academic cheating. *Social Science Quarterly*, 70, 870-885.
- Midgley, C., & Urdan, T. (2001). Academic self-handicapping and achievement goals: A further examination. *Contemporary Educational Psychology*, 26, 61-75.
- Molnar, K. K., & Kletke, M. G. (2012). Does the type of cheating influence undergraduate students' perceptions of cheating?. *Journal of Academic Ethics*, 10, 201-212.
- Newstead, S. E., Franklyn-Stokes, A., & Armstead, P. (1996). Individual differences in student cheating. *Journal of Educational Psychology*, 88, 229-241.
- Oktan, V., & Şahin, M. (2010). Kız ergenlerde beden imajı ile benlik saygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(2), 544-556.
- Olafson, L., Schraw, G., Nadelson L., Nadelson, S., & Kehrwald, N. (2013). Exploring the judgment -action gap: College students and academic dishonesty. *Ethics & Behavior*, 23(2), 148-162.
- Öz, F. (2010). *Sağlık alanında temel kavramlar*. Ankara: Mattek Matbaacılık.
- Özen, Y., & Gülaçtı, F. (2010). Benlik kavramı ve benliğin gelişimi, bilen benliğe gereksinim var mı?. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 21-37.
- Özden, M., & Özdemir-Özden, D. (2015). Öğretmen adaylarının görüşlerine dayalı olarak akademik usulsüzlük davranışlarının belirlenmesi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 5(1), 88-98.
- Özgüngör, S. (2008). Üniversite öğrencilerinde öğretmene ilişkin algıların ve öğrenci özelliklerinin kopya çekme davranışlarıyla ilişkisi. *Eğitim ve Bilim*, 33 (149), 68-79.
- Özkan, İ. (1994). Benlik saygısını etkileyen etkenler. *Düşünen Adam*, 7 (3), 4-9.
- Özşaker, M., Canpolat, M., & Yıldız, L. (2011). Beden eğitimi öğretmen adaylarının epistemolojik inançları ve benlik saygıları arasındaki ilişki. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(2), 155-164.
- Özyurt, Y., & Eren, A. (2014). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ve kopya çekmeye yönelik tutumlarının görünümü. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 78-101.
- Park, C. (2003). In other (people's) words: Plagiarism by university students - literature and lessons. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 28(5), 471-488.
- Quatman, T., & Watson, C. M. (2001). Gender differences in adolescent self-esteem: an explorations of domains. *Journal of Genetic Psychology*, 162 (1), 93-117.
- Schmelkin, L. P., Gilbert, K., Spencer, K. J., Pincus, H. S., & Silva, R. (2008). A multidimensional scaling of college students' perceptions of academic dishonesty. *The Journal of Higher Education*, 79(5), 587-607.
- Selçuk, Z. (1995). Bir eğitim ve rehberlik sorunu: Okullarda kopya çekme. *Eğitim Yönetimi*, 1(3), 397-418.
- Semerci, Ç., & Sağlam, Z., (2005). Polis adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutum ve görüşleri; Elazığ ili örneği. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(2), 163-177.
- Semerci, Ç. (2003). Kopya çekmeye ilişkin tutum ölçeği. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13 (1), 227-234.
- Semerci, Ç. (2004). Tıp fakültesi öğrencilerinin kopya çekmeye ilişkin tutum ve görüşleri. *Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 18 (3), 139-146.
- Seven, M. A., & Engin, A. O. (2008). Eğitim fakültesi öğrencilerinin kopya çekmeye duydukları ihtiyaç ve kopya çekme sebepleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(1), 121-136.
- Sevindik, T., Yeşil, G., Sevindik, F., & Açıık, Y. (2007). Üniversite öğrencilerinde benlik saygısı ile öz-etkililik yeterlik arasındaki ilişki. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 2(2), 13-21.
- Soytürk, M., Tepeköylü-Öztürk, Ö., Topuz, E., & Yetim, H. (2015). Beden eğitimi öğretmen adaylarının benlik saygıları ile kopya çekmeye ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi (CBÜ, BESYO örneği). *Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi*, 1(1), 20-30.
- Şahin, İ., Şahin-Fırat, N., Zoraloğlu, Y.R., & Açııköz, K. (2009). Üniversite öğrencilerinin sorunları. *e-Journal of New World Sciences Academy Education Sciences*, 4(4), 1435-1449.
- Tang, S., & Zuo, J. (1997). Profile of college examination cheaters. *College Student Journal*, 31, 340-346.
- Tayfun, A., & Yazıcıoğlu, İ. (2008). Öğrencilerin kopya hakkındaki görüşleri üzerine bir araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(3), 375-393.
- TÜBA (2002). *Bilimsel araştırmada etik ve sorunları*. Türkiye Bilimler Akademisi Bilim Etiği Komitesi, Ankara: TÜBİTAK Matbaası.
- Uçak, N. Ö., & Birinci, H. G. (2008). Bilimsel etik ve intihal. *Türk Kütüphaneciliği*, 22(2), 187-204.
- Ünlü, H., & Eroğlu, C. (2012). Beden eğitimi öğretmen adaylarının kopya çekmeye yönelik tutumları. *Sportmetre: Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3, 101-106.

- Ünver, Ş., Çavuşoğlu, G., & İslamoğlu, İ. (2014). Spor bilimleri ve ilahiyat fakültesi öğrencilerinin benlik saygısı ve psikosomatik belirtilerinin karşılaştırılması. *International Journal of Science Culture and Sport, Özel Sayı 2*, 261-270.
- Wei, T., Chesnut, S. R., Barnard-Brak, L., & Schmidt, M. (2014). University students' perceptions of academic cheating: Triangulating quantitative and qualitative findings. *Journal of Academic Ethics, 12*, 287-298.
- Westaway, M., & Skuy, M. (1984). Self-esteem and the educational and vocational aspirations of adolescent girls in South Africa. *South African Journal of Psychology, 14*, 113-117.
- Whitley, B.E. (1998). Factors associated with cheating among college students: A review. *Research in Higher Education, 39*(3), 235-274.
- Yang, S. C., Huang, C.-L., & Chen, A-S. (2013). An investigation of college students' perceptions of academic dishonesty, reasons for dishonesty, achievement goals and willingness to report dishonest behavior. *Ethics & Behavior, 23*(6), 501-522.
- Yangın, S., & Kahyaoğlu, M. (2009). İlköğretim öğretmen adaylarının kopya çekmeye yönelik tutum ve görüşleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12*(21), 46-55.
- Yıldırım, K. (1998). Eğitimde kopya çekme problemi. *VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Özet Kitapçığı Cilt II*, ss.234, Konya: Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Yıldırım, S. (2015). *Üniversite öğrencilerinin akademik başarı, akademik erteleme, kopya çekme ve devamsızlık durumlarının yordayıcısı olarak sosyal bağlılık*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat, Türkiye.
- Yıldız, M., & Çapar, B. (2010). Orta öğretim öğrencilerinde benlik saygısı ile dindarlık arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi 10*(1), 103-131.
- Yörükoğlu, A. (2007). *Gençlik çağı, ruh sağlığı ve ruhsal sorunlar*. İstanbul, Özgür Yayınları.

Cheating in the Exams Attitudes, Opinions and Self- Esteem of Classroom Teachers' Students

Songül Tümkaya[†]

¹Çukurova University

Extended Abstract

Introduction: Cheating behaviour among students is considered to be a behaviour that continues until the present day and is likely to go ahead in the future. There are several studies which point out that cheating in the exam is one of the most important problems at the university. In these studies, it is emphasized that the fundamental factors that are effective on cheating in the exam are respectively the kind of student, the teaching staff, the educational environment, the suitability of the conditions, and the examination type. The factors which cause cheated in the exams by students can be eliminated by investigating the relations between these elements which are influential on cheating. The notion of self-esteem, which is considered to be an effective factor in terms of cheating in the exams, is defined as to be self-worthy, liked and loved, positive and satisfied with self without getting above oneself or self-humiliation. It is considered that the level of self-esteem may affect the attitudes of young people to cheat. Therefore, it was aimed to investigate whether there is a relation between some socio-demographic variables and the attitudes of students about cheating in the exam, opinions and self-esteem levels in this study.

Method: This research is a descriptive study in the relational screening model. Students of Çukurova University Primary School Teaching Department formed the sample of the research. A total of 734 students, 481 female and 253 male, participated in the research. As measurement tools; Attitude Scale for Cheating, Opinion Survey regarding Cheating, and Rosenberg Self-Esteem Scale were used. In the study, regarding descriptive statistical comparison analyses, t test which uses for the independent variables from the parametric tests for the normal distributions and one-way ANOVA and correlation analysis using Pearson Correlation test, were used.

Results: When the results of the research were investigated, it was seen that there was no significant difference between the students' gender and cheating attitudes. It was observed that when the class level increased, the negative attitudes of the students towards cheating in the exam went up at the same time. It was found that students who cheated on exams in high school had a more positive attitude of cheating in college than those who did not. It has been observed that those who are not illiterate are more likely to have a more negative attitude than those who have a college graduate parent. In addition, students with a high GPA were found to be more negative attitude compare than those who had a low GPA. When students' views on cheating were investigated, it was clearly seen that the most important factor affecting the students' cheating was "importance of the students to notes rather than learning". Students have reported that they are most likely cheating in semi-final, final exams, and multiple-choice tests. Moreover, the ways in which students most frequently apply for cheating; looking at someone else's paper and writing on a wall or a desk. In that regard, as the most effective method to prevent cheating, it has been proposed to use methods that provide learning instead of teaching methods that encourage memorization. Furthermore, the students reported that their departmental courses were easy but challenged by faculty members and for this reason many of their classmates were applying cheating in the exams. Additionally, as regards the assessment of the exams, the students indicated the fear of losing all points due to minor errors as the most important factor applying cheating on exams. When we look at the level of self-esteem, it is obviously seen that female students have a higher self-esteem than male students. It has been determined that as the class level increases, the self -esteem of the students also go up. Students who did not cheat on exams in high school were found to have higher self-esteem than those who did. It was found out that the students who had a university graduate mother and a high school graduate father had a higher self-esteem in contrast to other students. The students with a high GPA were found to have a higher self-esteem than those with a low GPA. Finally, there was no significant relationship between students' attitudes towards cheating and self-esteem.

[†] Corresponding Author: Prof. Dr. Songül TÜMKAYA, Çukurova University, stumkaya@cu.edu.tr

Conclusion: When the results of the study are evaluated entirely, it is remarkable to note that the results of the first study examining the cheating behaviours of students in our country and the results of this recent study are very similar. Despite the intervening years, it is thought-provoking that cheating behaviour has survived by changing shape (including technology support). These results show that the precautions taken to prevent cheating are not very effective. It can be said that the constantly changing educational approaches that aim to eliminate cheating behaviour are not useful as well. Based on these results, instead of perceiving the courses as responsibilities that have to be passed, it is important to turn them into a need to learn. In this sense, it is important to prepare course schedules in accordance with the needs of students, to make evaluations not only with exams but also with performance applications such as examinations, researches and projects, to prepare exams in accordance with the scope validity of the examinations, not to single question. Moreover, it is significant to stay away from parrot fashion and to adopt an effort-oriented approach instead of success-oriented understanding. Finally, developing professional ethics of teaching, to give importance to values education, to create cooperative understanding instead of competitive understanding, to prevent those who are cheating without being aware of being rewarded and becoming a model also play a key role to provide improvement in educational setting.

Key words: Classroom Teachers, Cheating attitudes, Self-esteem